

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan sorularımın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygı ile dilerim.17.12.2015

Şenal Sarıhan
Ankara Milletvekili

Kandıra 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Vegan (hayvansal hiçbir ürün içermeyen yemek ile beslenen) **Osman Evcan**, kendisine bu beslenme tarzına uygun yemek verilmediği için başlattığı açlık grevinin otuz yedinci gününü doldurmuştur. Osman Evcan için açlık grevi artık kritik bir evreye girmiş durumdadır. Ayrıca Osman Evcan'a destek için açlık grevine başlayan koğuş arkadaşı Hasan Çınar da, mide hastasıdır ve açlık grevinin on yedinci gününde bulunmaktadır.

Anayasamızın 17. Maddesinde düzenlenmiş olduğu üzere; “ Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir... Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz”. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında yaşama hakkı, hükümlü ve tutuklular ile gözaltında bulunan kişiler bakımından özel bir öneme sahiptir. Mahkeme’ye göre; bu kişiler devletin denetimi ve gözetimi altındadır ve hassas bir konumdadır. Devletin, AİHS 2. Maddesinde düzenlenen yaşama hakkı kapsamında üstlenmiş olduğu negatif yükümlülüklerden olan öldürme yasağının kapsamına, kişinin yaşamını tehlikeye atmadan kaçınma görevi de dâhildir. Bu görev kapsamında devlet, yaşamın tehlike altında bulunduğu durumlarda önleyici, koruyucu tedbirleri almalıdır.(21.11.2000 tarihli Demiray/Türkiye Kararı vb.)

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu’nun 9 aralık 1988 tarihli ve 43/173 sayılı kararıyla kabul edilmiş olan “Herhangi Bir Biçimde Tutulan veya Hapsedilen Kişilerin Korunması İçin Prensipler” başlıklı düzenlemenin “İnsani Tarzda Muamele Yükümlülüğü” başlıklı 1.Maddesinde de: “Her hangi bir biçimde tutulan veya hapsedilen bir kimse, insaniyetin ve insanın doğuştan sahip olduğu insanlık onuruna saygının gerektirdiği bir biçimde muamele görür” denilmektedir.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 12 Şubat 1987 tarihinde kabul etmiş olduğu “Avrupa Cezaevi Kuralları” Başlıklı (87) 3 No’lu Tavsiye Kararının “Beslenme” başlıklı 19 Maddesinin 1.Fıkrası da: “Yönetim, sağlık yetkililerince oluşturulmuş normlara uygun olarak tutuklulara, olağan saatlerde, iyi hazırlanmış ve miktar ve kalite bakımından modern hijyen ve diyet kurallarına yanıt verecek nitelikte, yaşlarını, sağlık durumlarını, çalışma koşullarını ve olanak ölçüsünde dini ve felsefi inançlarını da dikkate alarak, yemek vermekle yükümlüdür.”demektedir.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun Hükümlünün Beslenmesi başlıklı 72. Maddesinde; **Hükümlüye, Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verilir” düzenlemesi yer almaktadır.**

Ayrıca, Ceza Kanunumuzun 298. Maddesinde:“Hak kullanımını ve beslenmeyi engelleme” suçunu düzenlemiştir. Bu maddenin 2. fıkrasına göre hükümlü ve tutukluların beslenmesini engelleyenler hakkında, 2 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür.

Bu kapsamda;

- 1) Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevlerinde bulunan vegan kişi sayısı nedir?
- 2) Bu kişilere beslenme tarzlarına uygun yemek verilmemesinin nedenleri nedir?
- 3) Kandıra 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Vegan **Osman Evcan**'ın **açlık grevini bitirmesi ve kendi istediği beslenme tarzında yemek alabilmesi için neler yapılmaktadır?**
- 4) Osman Evcan ve Hasan Çınar'ın hayatlarının tehlikeye girmesine neden olan elem ve işlemleri idari görevliler hakkında herhangi bir idari ve cezai işlem yapılmakta mıdır? Yapılması düşünülmekte midir?